

Proxecto Mercado Infantil e Xuvenil
“TRÓCAME-ROQUE”
Fontiñas - Xuño 2013

GRUPO COMUNITARIO DO BARRIO DE FONTIÑAS

1. Título:

Mercadillo infanto-xuvenil “TROCAME-ROQUE”

2. Xustificación

Fontiñas: un barrio novo, pero que xa ten mais que cumprida a súa maioría de idade, que vai medrando día a día, que avanza na súa consolidación, que pouco a pouco vai reforzando o seu sentimento de pertenza. Xuventude, que é sinónimo de forza; diversidade, que é sinónimo de enriquecemento persoal e social; en definitiva, dificultades, sí; potencialidades, tamén...

Pero Fontiñas ten xa unha importante traxectoria vital... Movements da súa poboación, autonomía das familias condicionada polos diferentes plans de vivendas, unidade dos servizos que traballan na zona, importante labor desempeñada nos últimos anos, etc., aspectos que esixiron que vinte e dous anos despois da constitución do barrio fixéramos unha “parada no camiño” a reflexionar, novamente, cal é a realidade social do barrio, cales son as súas necesidades actuais, cales son as súas potencialidades (que tamén as hai) e cales son as liñas de intervención que deben marcar a actuación dos distintos servizos

públicos e entidades sociais nos vindeiros anos. Traballar con obxectivos reais é sinónimo de rigor técnico e profesional, de eficacia e de eficiencia.

A actuación profesional non debe obviar o nivel “asistencial”; hoxe mais que nunca, cobra importancia a cobertura das necesidades básicas da poboación. Por elo, a labor coordinada de todos nós cobra, cada vez mais, unha especial importancia e amosa un novo “punto de encontro”: **todos traballamos cun mesmo fin, o benestar do veciñanza**. Pero non debemos esquecer que hai outros niveis aos que *debemos prestar atención*: a **prevención das situacións de vulnerabilidade social e o esforzo para reforzar o sentimento de “vida comunitaria”**; un firme aposta pola “convivencia”; convivencia “positiva”, fomentando a igualdade social, dende o respecto á diferenza de cada quen, pero tamén dende o exhaustivo cumprimento da lexislación vixente e dos dereitos constitucionais que asisten a cada cidadán.

É evidente que “a unión fai a forza”; así o amosa día a día o *traballo coordinado* de tódolos servizos públicos e entidades do barrio. Un traballo comunitario que se albiscaba alá polo ano 1998 e que se evidencia como unha realidade, amplamente consolidada, no ano 2013. Un traballo coordinado, en rede, que pretende incidir no *benestar* do veciñanza, no fomento da *igualdade social* e da *autonomía persoal*.

En definitiva, non é outra cousa mais que...

EN RED

'Puzzle' solidario para luchar en Fontiñas por un barrio máis justo

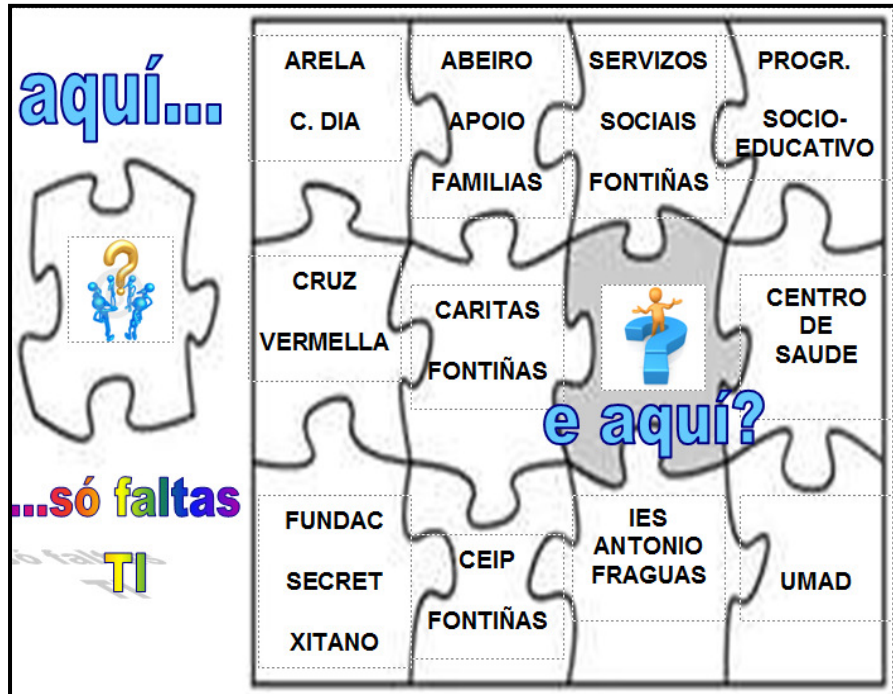
El centro sociocultural concentra a institucións e colectivos con el fin de "sacar a la luz y solucionar" problemas // En esta plataforma están desde el cura párroco, que cede sus locales para clases de artes, a los vecinos que combaten

Traballo en rede...

que en Fontiñas está sendo...

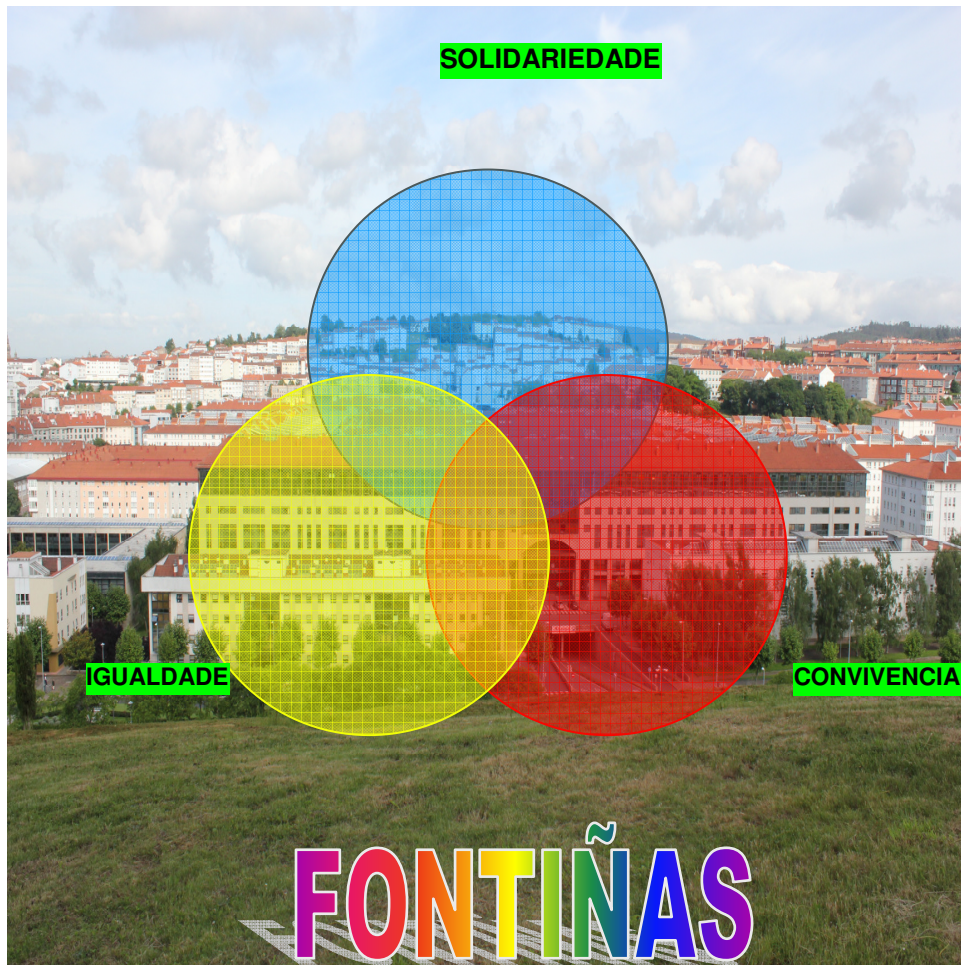
Unha realidade,

Unha posibilidade + **que agora podemos reforzar**

Despois dunha análise exhaustiva da realidade social, realizada durante os anos 2011 – 2012, fíxose unha detección de necesidades¹, que deu lugar ao establecemento de 22 liñas de actuación que deben inspirar o quefacer profesional das distintas entidades sociais, educativas e sanitarias da zona. Inspirándonos na liña 7 (Actividades Comunitarias, que integrasen e implicasen a todo o barrio), comezamos a desenvolver esta proposta que a súa vez abrangue outras liñas de acción, coma son: liña 14 (Impulso de actividades para a xuventude), liña 18 (Activación de procesos de solidariedade social) e liña 20: Fomento do tecido asociativo e propiciar a dinamización social.

¹ Mais información, no apartado de “documentación: Diagnóstico comunitario do barrio de Fontiñas”, da web www.compostelaintegra.org

Tendo en conta que os principais actores da xornada son as rapazas e rapaces que viven na zona e os centros educativos aos que asisten, cómpre ter presente dende a perspectiva educativa, a importancia de que eles tomen conciencia das necesidades sociais que existen no contorno e do que poden aportar para solventalas. Trátase da concreción dun proxecto baseado na “aprendizaxe-servizo”. Contaríase co traballo, implicación e aportacións dos propios menores para acadar un fin solidario (non afastado, senón próximo) e, tamén, para mellorar os espazos comúns que eles mesmos utilizan a diario.

Pártese da idea de que os centros educativos e as restantes institucións sociais teñen unha concepción “aberta á comunidade”: trabállase dende cada ámbito, pero somos capaces de desenvolver unha actividade conxunta, con fins compartidos, e levala a cabo no propio contexto social.

3. Obxectivos

- ✦ Fomentar a participación e a dinamización social na zona.
- ✦ Fomentar o tecido asociativo do barrio.
- ✦ Reforzar os “espazos de encontro” e a “vida comunitaria”, nos que estean presentes os valores da igualdade e da solidariedade social.
- ✦ Implicar e integrar a tódolos axentes sociais do barrio nunha mesma actividade.
- ✦ Activar procesos de solidariedade entre a veciñanza, facéndoos conscientes de necesidades do barrio.
- ✦ Impulsar actividades nas que nenos, nenas, mozos e mozas sexan os protagonistas.
- ✦ Concienciar aos menores sobre a realidade social e comunitaria na que viven e “espertar” neles iniciativas de índole solidaria.
- ✦ Ofertar aos mais novos a posibilidade de que “sexan a voz” que transmita novas iniciativas comunitarias.

4. Metodoloxía e actividades.

A proposta consiste en levar a cabo un “mercadíño” desenvolto principalmente por participantes infantís e xuvenís, no que haxa diferente oferta de intercambio baseado na “venda”² e no “troco”³ de :

- ✦ Produtos feitos a man por eles mesmos.
- ✦ Produtos de segunda man deste tipo: cómics, libros, xogos, xoguetes, videoxogos, cds, dvds.

O fin da organización deste mercadíño é sufragar un proxecto solidario ubicado no propio barrio de Fontiñas. Cada posto doará a cantidade que, en conciencia, considere debe aportar. Se ben somos conscientes de que o que se recaude⁴ vai ser algo simbólico, queremos que este importe se destine basicamente a dúas causas:

² “Venda”: as persoas participantes asignarán un valor aos diferentes obxectos expostos e as persoas que queiran adquirilos, aboarán a devandita cantidade, cando menos, por eles.

³ Aqueles participantes que opten polo forma de “troco” déixase ao seu criterio, o desexo de participar ou non con algunha aportación simbólica.

⁴ A través de cuotas de participación, doazóns ou patrocinadores.

1. “Financiar” o gasto dalgunha necesidade social do barrio, canalizado a través dalgunha entidade de iniciativa social presente na zona. Neste caso, a dotación de equipamento básico urxente para unha vivenda.
2. “Apoiar” unha actividade comunitaria coa idea de que “...todas e todos traballamos para o noso barrio...”, implicándose os mais novos na mellora do espazo próximo ao parque infantil da rúa Londres, co deseño e realización⁵ dun “circuíto que reflicta a estrutura urbanística do barrio” e se converta nun elemento máis que apoie o xogo infantil.

Poderase estudar a posibilidade de que as aportacións, no canto de ser económicos, poidan ser ou ben en “especie” (coa aportación de diversos materiais) ou en “tempo” (coa realización de traballos gratuítos). Esta “doazón” poderá ser persoal ou de empresas.

A participación nos postos está reservada unicamente a nenas, nenos, mozas e mozos de entre 8 e 18 anos. A inscrición poderase levar a cabo dende o martes 23 de abril ate o día 7 de xuño, ambos incluídos, no aula de xogos do CSC de Fontiñas en horario de 17:00 horas a 20:30 ou nos locais de Cruz Vermella en horario de mañán. Para poder facer a solicitude de inscrición débese entregar debidamente cuberto o cadro de inscrición e a autorización asinada por nai/pai/titor; así como a entrega de 1€ por persoa participante, que será destinado ao proxecto solidario.

Ao redor do mercado celebráranse outras actividades de animación, para acadar unha maior afluencia de público (fomento da participación) e reforzar os espazos de convivencia, transmitindo os valores de solidariedade e de igualdade. “Dende o ocio, compártese o tempo, favorécese a convivencia”. As actividades programadas para ese día son as seguintes:

- ✦ A actividade troncal será o propio mercadoño.

⁵ O deseño correrá a cargo de Dona Marisa Calderón, profesora do Departamento de Educación Plástica e Visual do IES Antonio Fraguas; a realización, por alumnado de Debuxo Artístico do mencionado centro educativo.

- ✦ Actividade inaugural, ás 16:30 horas: actuación musical do coro de alumnas e alumnos do IES Antonio Fraguas, dirixido polo profesor D. Carlos Encisa.

- ✦ Desenvolvemento de diversos obradoiros, en simultáneo con desenvolvemento do propio mercadiño; horario: 17 a 19 horas. Os obradoiros previstos son:
 - Cruz Vermella:
 - Xogos de grupo dinamizados por voluntariado.
 - Obradoiros de manualidades, realizados cun enfoque interxeneracional, por Cruz Vermella.
 - Actividades de fomento da igualdade implementadas dende o Centro de Información á Muller do Concello de Santiago de Compostela:
 - Decoración de bolsas (60 unidades) con temática de "Bolsas polo Troco".
 - Dentro do Programa de Prevención da UMAD:
 - Obradoiro de *Breakdance*; preténdese poñer a disposición da xuventude un espazo no que poidan manifestar as súas habilidades e contribuír ao fomento destas actividades.

- ✦ Pecharase a xornada, ás 19 horas, cunha exhibición de *Breakdance*. Será unha mostra de baile por parte dos integrantes da Asociación Vella Escola e os alumnos da Escola Municipal de Breakdance.

- ✦ Tamén se porá “unha mesa informativa” na que as persoas que se acheguen á mesma poidan coñecer ás distintas entidades (sociais, educativas e sanitaria) que traballan na zona, que labor están levando a cabo e a quen dirixirse en caso de necesidade. Na mesma, presentarase unha mostra do material, que dende o eido comunitario, se ven elaborando nos quince anos de traballo.

- ✦ Durante a xornada proxectaranse diferentes vídeos que amosan as actividades realizadas no barrio de Fontiñas:
 - “Kamelamos guinar” (2005).
 - “Rúas de vida” (2009).
 - “A educación hoxe, onte e antonte” (2011).
 - “Fraguando a diversidade” (2012).
 - “En rede: o educativo e o comunitario camiñan da man no barrio de Fontiñas” (2012).

- ✦ Deséxase coñecer a valoración que os participantes e asistentes fagan da actividade, polo que se colocará un “buzón de suxestións”.

5. Datas e lugar de realización

Desenvolverase no contexto de Festas do Barrio de Fontiñas, que se celebran na semana do San Antonio, 13 de Xuño. Polo que propoñemos facelo **durante a tarde do venres 14 de xuño, en horario de 16.30 a 19.30 h.**

O espazo que se establece a priori é **Área Central**, como “punto neuráxico da vida do barrio”, pretendendo ao mesmo tempo que non existan atrancos por malas condicións meteorolóxicas, colaborando coa dinamización do propio centro e contribuíndo a transmitir a idea de que o mesmo “...está na vida do barrio, da súa xente, apoiando todo tipo de iniciativas comunitarias”.